

Рудня-Карпилівська : між минулим і майбутнім

Шосейна дорога стрічкою в'ється поміж смарагдових сосен і ялин. Деінде серед духмяної трави ховаються апетитні сиріжки. А вдалині, між дерев, майоріє коралове намисто горобини. Незвідану мелодію в обіймах вітру виводять стрункі берізки, чути відлуння зозулиного «Ку-ку». Як гарно тут, затишно та чисто. Глибинка поліського краю – село Рудня-Карпилівська, немов рай. А люди, які тут живуть: привітні, трудолюбиві, згуртовані.

Природне багатство в назві села

Існує декілька версій виникнення назви села. В одній з них розповідається, що колись у сиву давнину, неподалік від нинішнього населеного пункту жив працьовитий і милосердний гайовий Рудницький, якого всі довкола поважали за справедливість. Либонь, через його розуміння й доброту люди, які раніше вікували в інших поселеннях перебралися сюди. Вони й заснували Рудню. За іншою версією, поблизу озера Сомине, що неподалік, залягають багаті поклади руди, яку видобути практично неможливо, бо довкола болота. Місцеві жителі вважають, що назва села пішла саме від цього виду корисних копалин.

Присвятила життя дітям

Валентина Одарчук, колишній директор тутешньої школи, усе життя трудилась на благо села, його жителів. На цій посаді пропрацювала 33 роки, проте розлучатися з навчальним закладом не хоче - вчитиме дітей, доки матиме сили. Про неї односельці напівжартома кажуть: «Помре, якщо не працюватиме». Валентина Степанівна не перечить цим словам. Дійсно, праця посідає в її житті чільне місце. То в школі щось робить, то вдома господарює, і людям допомагає, коли звертаються. Активна, як в юності, що закарбувалась в пам'яті назавжди.

Закінчивши в Рудні-Карпилівській початкову школу, продовжила навчання в Клесівській. Серед учнів вирізнялась допитливістю, активністю, тривалий час була секретарем комсомольської організації, головою ради дружини. Закінчила одинадцятирічку з золотою медаллю. За рекомендацією директора випускницю направили працювати в Чабельську школу, де півроку трудилась старшою піонервожатою, а потім викладала хімію та біологію. Відтак вступила в інститут, вийшла заміж, народила двоє синів. Коли захворів батько, повернулась у рідне село. Її працевлаштували в тутешній заклад освіти за умови, що згодом буде директором. Погодилась, відтоді й не розлучається з школою, що стала для неї другою домівкою. Своїх учнів Валентина Степанівна виховує чуйними тил а все життя.

Новозведений храм - окраса села

Рудня-Карпилівська - село хоч і невелике, але давнє. Виросло тут не одне покоління. Ті, хто народився та зріс у глибинці, а нині мешкають в інших регіонах, не забувають малу Батьківщину, часто навідуються сюди, іноді надають спонсорську допомогу. Так, декілька років тому в селі почали зводити церкву. Ініціаторами цієї благородної справи стали Валентина Одарчук і

директор ВАТ «Райдуга» Антон Василець. На сході села їх ініціативу підтримали всі жителі, бо давно мріяли про храм, якого тут ніколи не було. Відроджувати релігію в Рудні-Карпилівській почали зі встановлення на перехрестях вулиць хрестів, які в народі називають фігурами. Зводили їх там, де, за словами старожилів, стояли вони в давнину. Напередодні великих свят прикрашають хрести стрічками, квітами. Активно жертвували селяни гроші й на будівництво храму.

— За них звели фундамент, - розповідає Валентина Одарчук. - добре пам'ятаю той день, мабуть, він назавжди закарбується в пам'яті односельців. Бо вся громада зібралася, прийшло стільки людей, що деяким не було навіть роботи. Коли бракувало каменю, допомагав Антон Василець. Подбав благодійник і про вікна та двері. Директор ДП «Сарненське лісове господарство» Василь Шкудор посприяв з лісоматеріалами, допомагав у будівництві святині й колишній директор ДП «Клесівське лісове господарство» Григорій Радько, який постійно забезпечував транспортом, деревиною. Тутешні жителі придбали храм образи, інше церковне начиння. Понад 30 чоловік вишивали священику святкові ризи, трудилися над ними як жінки, так і молоді дівчата. Віднедавна в новозаведеному храмі проводять службу. Сформували й хор, яким успішно керує Світлана Одарчук.

Молодим для дозвілля

Мешкає в глибинці багато молоді, яка на вечори відпочинку збирається у аварійному клубі. Урешті-решт, почали зводити новий заклад культури, на що з районного бюджету виділили 250 тис. грн. Уже побудували зруб, дах, наразі проводять внутрішні роботи. Тут облаштують танцювальний зал, публічно-шкільну бібліотеку. Є потреба в придбанні музичної апаратури, стільців. Здадуть новобудову в експлуатацію вже наступного року.

Вишивають ікону для храму

Славиться село талановитими людьми, але в гарячу літню пору не кожного Застанеш вдома. Тож пощастило зустрітись з Наталією Тарасюк, відомою в селі вишивальницею. Вона з племінницею Валентиною Фесяною, ученицею десятого класу Карпилівської школи, вже майже вишила ікону Божої Матері, яку подарують у храм на престольний празник. Трудилися над нею більше року. Запозичили зразки із сторінки «Рукоділля», газети «Порадниця». Полотно й нитки придбали за власні кошти, незабаром замовлять дерев'яну рамку, яку виготовить місцевий майстер. Вишивають рукодільниці ще рушники, серветки, наволочки, що прикрашають їх оселі у свята й будні.

Наталія, між іншим, виховує дев'ять дітей, свого часу трудилась у тутешньому колгоспі, нині домогосподарка.

- Працювала б, звичайно, якби було де, - каже жінка.

її чоловік інвалід: зазнав травми, коли служив в армії. Довгий час працював трактористом у Сарненському лісгоспі, розрахувався з підприємства за станом здоров'я. Живуть Тарасюки не в розкоші, але дружно. Тримають велике підсобне господарство, обробляють землю. Влітку діти ходять по чорницю, гриби, які консервують або продають. Є в багатодітній

сім'ї свій лозоплет. Народному промислу Микола навчився у ВПУ—22, правда займається ним зрідка, бо за щоденною домашньою працею бракує часу на заготівлю сировини, технологія приготування якої дуже складна.

Цебрики діда Миколи

Мешкає в Рудні-Карпилівській майстер народного мистецтва Микола Данилицький, який понад двадцять років виготовляє бочки й цебрики. Кожен у селі знає бондаря. До нього часто прижають люди, щоб придбати бочки в яких, зазвичай, квасять капусту. Є попит і на цебрики, їх здебільшого купують селяни. Навчився цьому ремеслу чоловік ще в молодості, у колег, а трудився на тутешньому смоло заводі апаратником. Виростив Микола Савович 5 синів і 2 доньки, які давно мають власні сім'ї. Часто навідуються в отчу хату, допомагають батькові не лише по господарству, а й заготовляти деревину, обробляти її. Охоче стати в майбутньому великим майстром цієї справи.

Сільський світоч знань

Функціонує на території села школа І ст. Валентина Одарчук розповіла, що звели її за сприяння Клесівського та Сарненського лісгоспів, СГПП «Червона зірка» в 1993 році. Спершу приміщення будували під ФАП, коли ж гостро постало питання про закриття старого навчального закладу, що було у аварійному стані, тодішній голова РДА Олександр Юркевич допоміг переобладнати будівлю під школу, де нині здобуває знання 41 учень, працює п'ять учителів. Навчання тут проходить у дві Зміни, бо бракує класних кімнат. Діють гуртки «Співаночка», «Умілі руки», «Лісовичок», де учні розучують пісні, виготовляють аплікації з природних матеріалів, малюють.

Нещодавно розпочали ремонт їдальні: міняють електропроводку, підводять проточну воду, утеплюють. Уже цієї зими діти харчуватимуться в кращих, ніж раніше, умовах. Функціонує школа за підтримки відділу освіти РДА, меценатів. Спонсорську допомогу постійно надають підприємці Василь Момонець, Галина Щевич, Дмитро Степанець. У місцевому лісництві трудиться 38 осіб. На території населеного пункту працює декілька торгових закладів приватних підприємців, є магазин райспоживспілки, де можна придбати якісні продукти харчування та господарчі товари.

Це невелике поліське село, до якого повертаються навіть із міста, має перспективу, бо багато молодих сімей зводять тут просторі будинки, обзаводяться господарством. Це добрий знак для його розбудови, розвитку в ньому сільськогосподарських виробництв, народних ремесел, створення умов для кращого майбутнього мешканців.

Ольга ЛОТОЦЬКА.